

المختصر

في مسائل الطهارة والعبادات

بما من الله سبحانه به على عبده

محمد ذهني

طبعة اولى

سنة
١٣٣٢

مدخل

کتابمزم علم فقہک عبادات قسمندن باحثدر. (فقه) : أفعال
مكلفينه متعلق اولان أحكام شرعيه بي بينمکدر . بيلنه (فقيه)
دينور .

فقهانك اعظمى عملاء متبوعمزم اولان (امام ابوحنيفه)
نعمان بن ثابت حضرتلريد ۸۰ تاريخنده طوغمش و ۱۵۰
تاريخنده بغدادده وفات ايتشدرد . مدت حياتى تيمش سنهدرد .
معاصرى اولوب مدينه منورهده بولنديغى جهته (امام دارالهجرة)
ديو معروف اولان (امام مالك) حضرتلرى اندن اون ياش
كوجكدر كه ۹۰ سنه سنده تولدايتيمش و ۱۷۹ تاريخنده مدينه منورهده
وفات ايتلشدر . مدت حياتى سكرسان طقوز سنهدرد . امام ابوحنيفه
حضرتلرينك وفاتى كونى (امام شافعى) حضرتلرى تولدايتيمشدر كه
ولادتى ۱۵۰ تاريخنده در . وفاتى ۲۰۴ سنه سى مصرده وقوع بولمشدر .
مدت حياتى اللى درت سنهدرد . امام مالك اصحابندن ايدى امام
ابوحنيفه حضرتلرينك اصحابنده ملاقى اولدى . فى الاصل امام
شافعى حضرتلرينك اصحابندن اولان (امام احمد بن حنبل)
حضرتلرى ۱۶۴ سنه سى تولدايدوب ۲۴۱ تاريخنده بغدادده وفات
ايتلشدر . مدت حياتى تيمش يدى سنهدرد .

باسم الله والحمد لله والصلاة والسلام على خير خلقه سيدنا محمد
خاتم رسل الله .

انسانه عقائد حقه و طهارت كامله اوزره عباداتي و عدل
و نصفت اوزره معاملاتى و اخلاق فاضله اوزره معاشراتى تعليم
ايتمكده اولديقندن دين اسلامدن بيوك نعمت اولماز. الحمد لله
على نعمة الاسلام و كفى بنعمته .

(نعمت اسلام) نامنده كوچك بر علم حال رساله سى و ارايدى گه
اورساله جك اخيراً فقهمك عبادات و مناقحات اقسامى حاوى
بيوجك بر كتابه مبدأ و قسم اول اولمشيدى .

عبادات قسمى طهارت و صلوات و صوم و زكات و حج
مسائلنى جامع مستقل بر كتاب اوله رق نعمت اسلامه قسم ثانى
قيلنمش و ذبايح و اضحيه و عقيقه مسائللى ده كتاب الحجه ذيل
ايدلمشيدى .

اشته او بش كتابدن عبارت اولان قسم ثانى نعمت اسلام
بودفه اختصار اولنه رق كتابلرك اسملى اولنه برر (مختصر)
كله سى كچيرلدى و جمله سینه بردن (المختصرات فى مسائل الطهارة
و العبادات) نامى ويرلدى . كتاب زكات ايله كتاب حجك
مختصر لرینه اصل لرنده اولميان بعض مسائل زياده ايدلدى [*].

و ماتوفيقى الا بالله . فى ٩ محرم سنه ١٣٣٢ . محمد زهنى

[*] اوزياده نك كتاب الحجه طائ اولانى اصلك طبعه ثانيه سنده

دخى موجوددر .

ذوات مشارالیهم حضراتنه (ائمه اربعه) تعیر اولنور .
 جمله سی اهل سنت و جماعت و اصحاب تقوی و مظهر توفیق و هدی در .
 اجتهاد ایتدکری مذهبه و مذهبلرینک منسوبیتنه (حنفی) و (مالکی)
 و (شافعی) و (حنبلی) دینور .

ممالک عثمانیه اهالی مسلمان سنک اکثری حنفی و خلافت
 اسلامیه دخی مذهب حنفی اوزره جاری در .

مشارالیه (امام ابوحنیفه) حضرتلرینک ایکی مشهور
 تلیذی واردد [*] که بری ۱۱۳ تاریخنده تولد و ۱۸۲ تاریخنده
 وفات ایدن امام ابو یوسف یعقوب بن ابراهیم و دیلری ۱۳۵
 تاریخنده طوغوب ۱۸۹ تاریخنده مرحوم اولان امام ابو عبدالله
 محمد بن الحسن حضرتلریدر . بویکی ذاتک بری کنیه سیله (امام
 ابو یوسف) دیو و دیگری اسمیله (امام محمد) دیو یاد ایدیلور .
 ایکیسنه بردن (امامین) و (صاحبین) تعیر اولنور . مذهب
 حنفی بی حضرت امامدن اخذ ایتدکری اصول اوزره بو ذاتلر
 ضبط و تحریر ایتمشلر و آلدقلری علم ایله مأذون اولدقلری
 مناظره نتیجه سی اوله رق برطاقم مسائلده کاه متحداً و کاه منفرداً

[*] عدد تلامیذ امام بیکه بالفدر . انلرک اجل و افضل قرق ذاتدرکه
 درجه اجتهاده وارمشلردر . انلری حضرت امام کندپسنه تقریب ایدر
 و بمخاطبه وقوعنده انلرله مذاکره و مشاوره و بعضاً برآی ودها زیاده
 مدت مناظره ایلر ایدی . رد المحتار .

استاذلرينه مخالف قالمشلردر. كتب فقهيه نك متلري قول امام
اوزره مرتبدر. قول امامين بشقه جه كوسترلمكده در .

امام ابو يوسف مذهب حنفيه (امام ثانی) و امام محمد (امام
ثالث) عد اولنديغندن امام ابو حنيفه حضرت تلييله امام ابو يوسف
حضرت تليينك اتحاد ايتدكلري حكم مسئله (عندالشيخين) ديو
كوستريلور . و امام ابو حنيفه ايله امام محمد حضرت تليينك اتحاد
ايتدكلري مسئله (عندالطرفين) ديو كوستريلور . امامين
حضرت تليينك متحداً حضرت امامه مخالف بولندكلري مسئله
ايسه (عند الامامين) ياخود (عندالصاحيين) ديو ذكر اولنور .
جمله سندن حق راضى اولسون دين و دنيايه بيوك خدمت
ايتمشلردر .

(افعال مكلفين) : مكلفلردن صادر اولان فعللردر ،
(مكلف) : عاقل و بالغ اولق جهتيله اوزرينه شرع شريفك امر
ونهي جارى اولان اركك وقاديندر. امرلك ونهيلرك حاصل
ايتديكى اثره (حكم) دينور و (احكام) ديو جمعلنور .
(احكام شرعيه) كه (احكام تكليفيه) دخى دينور: وجوب،
ندب ، اباحت ، حرمت ، كراهت ديو اجمالاً بش و تفصيلاً
سكز قسم صاييله رق متعلقلري اعتباريله : فرض، واجب، سنت،

مستحب ، مباح ، حرام ، مکروه ، مفسد دیو تعداد اولنور .
 نتکیم آئیده استطراداً ذکر اولنور (فی ص ٢٣) .

• مکلفدن صادر اولان فعل کرک عبادات کبی آخرته متعلق اولسون کرک مناسکات و معاملات کبی دنیا به متعلق بولنسون یامباح و یا حرام یا خود واجب و یا مکروه الخ اولمقدن خالی دکلدره بزشمدی آخرته متعلق اولان افعالدن - که عبادات تعبیر اولنور - و آنک احکام شرعیه سندن بحث ایده چکز .

(طهارت) وسیلهٔ عبادتدر . فرض عین اولان (عبادات) :
 نماز ، اورج ، زکات ، هجدر . بونلرک هر بری برو کتاب
 ایله میندر . کتاب اول اشته بو (کتاب الطهارة) در .

مختصر

كِتَابُ الطَّهَّارَةِ

للعبد الفقير الى ربه الغني

محمد ذهني

روى نائمة بيند رزی هود لاصدره كفت الا بالطهروه

(مثنوی)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

— کتاب الطهارة —

بو کتابده طهارتدن و آلت طهارت اولان صولردن [۱]
وقوییلردن و أعذار و أنجاسدن و مطهراتدن بحث اولنور .

(طهارت) : تمیزلکدر که حَدَث و یا خَبَثُکَ زوالندن عبارت
اولق [۲] اوزره ایکی نوعدر . برینه (حدثن طهارت) دینور که
تعبدی بر تمیزلکدر .

دیگرینه (نجاستدن طهارت) تعبیر اوتور که غیر طاهر
شیلرک ازاله سیله اولان تمیزلکدر .

---

[۱] آلت طهارت صودن عبارت دکل ایسه ده ازاله أحداث
و أخبائه آلت اولقده اصل اولان اودره طهارت آبدسته و غسله و تیمه
شاملدر نتکیم افادات آتیه دن ظاهردر .

[۲] حدث و خبث کلمه لری سبب لفظی کبی بری برینی متعاقب ایکی
فتحه ایله اوقنور . طهارت شویله ده تعریف اولنور : صلاتک تعلق
ایتدیکی محله . استعمال مطهره مبنی حکماً ظاهر اولان بر انردر .
(محل) دن مراد : بدن و لباس و مکاندر . اسم فاعل صیغه سیله
(مطهر) دخی صو و پاک پر یوزی جنسیدر .

(حدث) : استعمال مزیلہ دکین [۱] اعضا ایلہ قائم اولان مانع شرعیدر.

آنک اصغر و اکبر نوعی واردر . (حدث اصغر) : آبدستسز نکدر . (حدث اکبر) : جنبک ، حائضک ، نفسالق ، در [۲] .

(خبت) : شرعاً مستقذر اولان یعنی مردار عد اولنان شیدر . انواعی (باب الانجاس) ده میندر .

حدث اصفرک مزیلنه (وضوء = آبدست) وحدث اکبرک مزیلنه (غسل) دینور [۳] .

ازاله حَ د ت و خبثه اصل اولان صودر . بعضاً صعید طیب (یعنی پاک اولان جنس وجه ارض) دخی صویه بدل اولورکه آکا (تیم) تعیر اولنور [۴] .

صویه (ماء) وجمعنه میمک کسریله (مباه) دییه جکزکه صولر دیمکدر .

- [۱] ازاله ایدیچی شیئی قولانجهیه قدر دیمکدر .
- [۲] اولکیسی ذکور وانااه شامل اولان حدثدر . ایکنچی و اوچنچی قادینلره خاص اولان حالدر .
- [۳] بونلر فصل مخصوصلرنده میندر .
- [۴] کتابده بونکده فصل مخصوصی واردر .

— میاه —

صو ل آبدسته و غسله صالح اولوب اولماق اعتباریه ایکی
قسمدر .

بر قسمنه (ماء مطلق) و دیگر قسمنه (ماء مقید) تمیر اولنوره .

(ماء مطلق)

علی الاطلاق صواسمنی آلانرددر: یغمور صوی، قار صوی،
دکز صوی، دره صوی، کول صوی، قوی صوی، پیکار
صوی [*] کبی که بونلره یالکز (صو) دیمک کافی اولور .

(ماء مقید)

علی الاطلاق صواسمی ویرلیوب بر قید ایله تعریف
اولنانرددر: کل صوی، چیچک صوی، ات صوی، آصمه صوی،
اوزوم صوی کبی که بونلره یالکز (صو) دیمک کافی اوله ماز .
سرکه و پکمز کبی نام دیگر ایله یاد اولنسان مایع لر ازاله
حده صالح اولدینی کبی ذکر اولنان قیود ایله معروف اولان
صو لر دخی آبدسته و غسله صالح دکادر .
آبدسته و غسله آنجق ماء مطلق نوعی صالحدر .

[*] (پیکار) تمیری عربیده کی (عین) و فارسیده کی (چشمه)

لفظلری صکی قایناق واشمه صولره ویلدی کمز چشمه لره شاملدر .

— ماء مطلق اقسامی —

ماء مطلق — اصل خلقتی اوزره قالمق و عوارضه اوغرایه رق غیر طاهر ویا غیر مطهر [۱] و یا خود مکروه ویا مشکوک اولمق اعتباریله — بش قسمدر .

برنجیسی (طاهر مطهر غیر مکروه) در : دکزلر ونهر لر و اوپله واسع و کثیر اولمسه ده عوارض آتیه یه معروض اولمامش بولنان سولر بو قسمدندر که هم طاهر ، هم آلت تطهیر ، همده غیر مکروه الاستعمالدر .

ایکنجیسی (طاهر مطهر مکروه) در : راکد وقلیل اولوبده [۲] کدینک و فاره نک و زقاقله صالحیورلمش اولان طاوغک و چابلاق و طوغان کبی پیرتیجی قوشلرک آرتینی اولان صو بو قسمدندر که نفسنده طاهر همده آلت تطهیر ایسه ده هوارضسز بشقه صو و ارایکن آنک استعمالی استکراه اولنور [۳] .

اوچنجیسی (طاهر غیر مطهر) در : آبدست و غسل کبی طهارت شرعیه ده قوللانمش اولان صو بو قسمدندر که نفسنده طاهر ایسه ده ازاله حدث ایدیجی اولمق معناسنجه آلت تطهیر دکلدیر یعنی

[۱] بو باده کی (مطهر) کله لرینی هامشده نه نک کسریلا او قویه چغز .

[۲] راکد وقلیل و بونلرک مقابلی آتیده معرفدر .

[۳] کراهنک تزییه ایلدیغنه اشارتدر .

آنکه آبدست آلتماز و غسل اول نماز . بوکا (ماء مستعمل) تعبير اول نور [۱] . انکه ازاله انجاس اولنه بيلور .

دردنجیسی (غیر طاهر) در : را کد و قلیل اولدینی حالدہ ایچنه نجاست [۲] واقع اولان و کوبک یا لامش بولنان و جاری اولدینی حالدہ نجسه ملاقی اولمغله اثر نجاست کندیسندہ ظاهر اولان صو بو قسمدندر که ماء نجس دیمکدر . ارض و نبات صولامقدن بشقه شیده قوللائمق جائز دکلدر .

(را کد) : جاری اولمیاندر . انک قلیل و کثیری اولور . سطحی یوز آرشون مربعدہ اولمیان ماء را کد (قلیل) و سطحی یوز ودها زیاده آرشون مربعدہ اولان ماء را کد (کثیر) عدا اولور . (جاری) اولان صولر کثیر حکمنده در .

ماء را کد قلیلی حاوی اولان موضعه (حوض صغیر) و ماء را کد کثیری حاوی اولان موضعه (حوض کبیر) دینور . ماء کثیرک حکمی : نجاسته ملاقات صورتندہ طاد یا خود قوقو و یارنک جه انک اثری ظاهر اولدنججه طاهر اولمقدر .
ماء قلیلک حکمی : نجاسته ملاقات صورتندہ اثری ظاهر اولمسده غیر طاهر اولمقدر .

[۱] غساله میت (یعنی جازه بیقانان صو) دخی بو قسمدندر .

[۲] بوله و خمره دخی شاملدر . دم و منی دخی نجسدر . نجاساتک

انواعی باب انجاسته میندر .

بشنجیسی (ماء مشکوک) در : حمارك واسترك آرتینی
اولان ماء را کد قلیل بوقسمندرکه طاهر اولدیغنده شبهه یوق
ایسهده مطهر اولسنده عندالفقهاء شك ایدلمشدر .

بشقه صو وار ایکن [۱] آبدست ویا غسل ایچون آکا
مراجعت اولنماز . اندن بشقه صوبولمیدینی تقدیرده آنکه
آبدست آنور یاخود غسل ایدیلور بعده تیمم دخی اولنور [۲] .
استطراد — را کد و قلیل اولان صودن انسان یاخود
حیوان ایچمش اولق تقدیرنده او صو (سؤر) اسمنی آلورکه
آرتق دیمکدر . جمی (آسار) کلور . ماء کثیرده [۳] آرتق
تصور اولنماز .

انسانک آرتینی اولان صو قسم اولدندرکه طاهر ومطهر و غیر
مکروهدر . کرک چوجق ، کرک بیوک ، کرک قادین ، کرک ارکک ،
کرک مسلم و کرک غیر مسلم اولسون . آتک ودوهنک وصیغیر
وتیون وچی جنس لرینک وکیک وطاشان کبی حیوانات ما کوله
وحشیهنک و ما کول اولان قوشلرک آرتینی دخی بویهدر .

[۱] ولوکه قسم ثانیدن اولسون چونکه مکروهک دخی مطهرینی
میتقندر .

[۲] بو بدل ایله مبدل منهی جمع ایتک دکل بلکه فرضی آنلرک یالکز
بریله ادا ایده بیلیمک ایچوندر . اصلک ۱۴۷ نجی صفحه سنک ایکنجی
هامشنه بافکز .

[۳] جاری اولان صولر آزدخی اولسه حکماً کثیردر .

حيوانات اهليه دن حمارك واسترك آرتيني ذكر اولنديني
اوزره مشكوكدر .

كلبك و خنزيرك و سائر جانورلرك آرتيني قسم رابعدندر كه
غير طاهر در . كدينك وز قافلرده كزن طاوغك و آتمجه وشاهين
وطوغان و چايلاق كبي ما كول اوليان قوشلرك و قارهنك
وييلانك و كرتشكهنك آرتيني اولان صوقسم تاييدندر كه مكروه
الاستعمالدر . تم الاستطراد .

— ماء مقيد اقسامى —

(ماء مقيد) اصلى و غير اصلى اولق اوزره باشلوجه
ايكى قسمدر . اصمعدن و قاوون و قارپوزدن حاصل اولان
وكل و چيچك صويي كبي نباتدن چيقاريلان صولر (ماء مقيد
اصلى) در .

ماء مطلقك بلا كراهه طاهر و مطهر اولان قسم اولى عوارضه
مبنى مكروه و يا مشكوك يا خود مستعمل و يا خود نجس اولديني
كبي مخالط طاهره قارشىمقله مقيد دخى اوله بيلور كه آكا
(ماء مقيد غير اصلى) ديرزه .

مثلا حوض صغيره بر چوق تميز ياپراق دوشهرك و دوشن

يا پراق لر صويك ايچنده جور بيهر ك طبيعى اولان رقت و سيلانه [۱]
 خلل كمش اولق صورتنده او صو (ماه مقيد) اولوب آنكه
 آبدست آلق و غسل ايتك صحيح اولديني كبي ايچنده نخود
 و مرجك و بقله مثلى طاهر شيلر ييشور ملك صورتنده دخى
 او صو نخود (ويا) مرجك (ويا خود) بقله صويى نامنى آلهرق
 مقيد او ايش اولغله رقت و سيلانه خلل كلامش بيله اولسه
 آنكه آبدست و غسل صحيح اولماز .

صويه مجرد يمش يا خود يا پراق قارشمق و مصر يا خود
 نخود ايصال دلق مانع اولديني كبي صو بولانق يا خود يوصونلى
 اولق و يا خود طول مكث ايله رنك و رانجه جه بوزوق بولنق
 دخى مانع دكلدر .

— تحرى —

راى غالب ايله طلب احرى ايتك [۲] ديمك اولان (تحرى)
 بو بابده طاهري غير طاهر دن تميز ايچون بذل جهد ايتك
 معناسنه در . بوده آزي غير طاهر و چونغى طاهر صولرى حاوى
 بر قاچ قابك قاريشق قونلش بولنسى صورتنده اولور .

[۱] (رقت) اينجه لك و (سيلان) آقندر . جريان كبي تلفظ
 اولور .

[۲] (أحرى) أعلى و زننده أليق معناسنه در . بو حاليه (تحرى)
 معناسيني آرامق ديمك اولور .

آبدست آلتق ويا غسل ايتك ايچون آنلر تحرى اولمق لازم كلور. اكر آزي طاهر و جوغى غير طاهر ايسه يا خود طاهرى غير طاهرينه عددأ مساوى ايسه تحرى اولنمىوب [۱] دو كيلور و تيم اولنور .

— آبار —

قويى به (بئر) دينور. جمى (آبار) كلور كه قويىلر ديمكدره. قويىلر ندر چوق صولى اولور سه اولسون سطح ماء اعتباريله حوض صغير اولديغندن نجسه ملاقات ايله متنجس اولور [۲] و تطهيري بروجه آتى احكام مخصوصه به تابع بولنور. شوبله كه: طاوق و قاز و اوردك مستشى اولمق اوزره على الاطلاق قوش ترسلرى قويى يى افساد ايتدىكى كې، آت و حمار و استر و دوه و صبغير و قيون و كچى ترسلرى دخی چوق اولمادقجه قويى يى افساد ايتمز. بونلرك بوللرى و طاوق و قاز و اوردك ترسلرى انسانك و كدينك و كوپكك الخ ترسى و بولى كې - قويى يى افساد و تجيس ايدر. بونلرك ريله يا خود اياچنه قان و يا خود قى

---

[۱] ايچمك يا خود يمك پيشورمك ايچون تحرى ايديله بيلور .
 [۲] آتياً آكلاشيله نى اوزره لاشه دخی نجسدر . (لاشه) حيوان دموى غير مائى ميته سيدر. آتپده ايضاح اولنور. بو باده نجاستك خفيه سى غاظه سته مساويدر .

ياخود شراب [۱] وياخود سؤرى نجس اولان حيوانلرك لعابى
 (يعنى صالحىسى) طاملامقله قوپى تجس ايدر . تطهيرى ايجون
 صويى بوشالتلمق لازم كلور كه آكا (نرح) تمير اولنور . صويى بر
 قوغه يى طولديره جق قدر قالينجه يه دكين بوشالتيلور . نرحى
 ممكن اوليان قوينك صويى ايكى عادل اهل وقوفك شهادتلىر بله
 تقدير ايديلوب او مقدار موجودى بوشالتيلور . وياخود كندى
 قوغه سيله ايكوز قوغه دن اوچيوز قوغه يه قدر صو چكيلور .
 قوپى به انسان [۲] ياخود قيون ويا كچى ياخود كوبك كچى
 كير الجنه حيوان دوشوب اولمك و دوشن حيوان سرچه وفاره
 كچى صغير الجنه بيله اولسه اولدكن صكره شيشمك ياخود
 طاغلمق وياخود تويى دو كوك ايله دخى قوپى تجس ايدوب
 دوشن چيقارلدقن صكره صويى نرح اولنمق لازم كلور .

قوپى به طاق ياخود كدى وياخود بو جته ده بشقه بر حيوان
 دوشوب اولمك و شيشامك صورتنده دوشن چيقارلدقن صكره
 جته نك تفاوتنه كوره قرق قوغه دن اللى ياخود آلتش قوغه يه
 قدر صو چكيلور .

قوپى به فاره ويا سرچه ياخود بو جته ده بشقه بر حيوان
 دوشوب اولمك و شيشامك صورتنده دوشن چيقارلدقن صكره

---

[۱] فول راجده مسكرات سائره دخى شراب كيدر . اصلك يوز
 طقساں آلتجى صفحه سنه باقكز .

[۲] ولو كه صبى مسلم اولسون .

يکرمی قوغەدن اوتوز قوغەبە قدر سو چکیلور .
 صوك قوغە قوينك اغزندن آيرمقله هم قویی همده چکنك
 الی وایچی وقوغەسی ومقرەسی طاهر اولمش اولور .
 قویی بە دوشوب اولمك ایله خارجدە اولوب ایچنە دوشمك
 ویا آتلق بر حکمدە در .

قویی بە دوشن حیوان دیری چیقماق صورتندە دوشن دوموز
 ایسە قویی ینە نرح اولنور . دوموز دکل ایسە انسان یاخود
 آتی ینان حیوان اولدیغنە کورە اوزرنده نجاست اولدیغی
 تیقن اولمديغی برشی لازم کلز . آتی ینمیان حیوان اولدیغنە
 کورە لمانك صویە اصابتی جهتیله سؤر ا حکامی جاری اولور [*]
 سؤری نجس اولانردە نرح لازم کلور . سؤری مکروه اولاندن
 احتیاطاً اون قوغە یاخود دها زیادە سو چکیلور .

حارك و استرك دوشمە سنده قویی صوینك مشكوك اولماسی
 صحیحدر .

بالق وینکج و قوربنه کبی مائی اولان و بوجك و عقرب
 وسینك کبی آقیچی قانە مالک اولیان حیوانلر صودە اولمك و یاخود
 اولوب صویە دوشمك ایله سو فاسد اولماز .

قوییدە لاشەنك غیری نجاست کورلمك مسئله سنده تفصیل

* [*] سؤر ۱۳ نجی صفحە دە کی استطرادده تعریف و تقسیم اولنمشدر .

اولیہرق قوی وقت رؤیتدن اعتباراً متجسدر . کوریلان
 نجس لاشہ اولدیغنه کوره دخی زمان وقوعی معلوم ایسه بلاخلاف
 قوی او وقتدن اعتباراً متجسدر . وقت وقوعی معلوم دکل ایسه
 عندالامام آنک حکمنده تفصیل واردر : شیشمش الخ اولدجه
 احتیاطاً برکون وبر کیجهدن اعتباراً وشیشمش الخ ایسه اوج
 کون و اوج کیجهدن اعتباراً قوی متجس صاییلور .
 عندالامامین قویینک نجسنه لاشه نک کورلدیکی زماندن اعتباراً
 حکما ولنور .

استنجا، استبراء، استنقاء

- (استنجا) نجاستی قلع وازاله ایتمکدرکه تقوطدن [۱]
 صکره اولور .
 (استبراء) احلیلدن اثر بولی کیدرمکدرکه ارککک تبولندن [۲]
 صکره اولور .
 (استنقاء) استنجاهه مبالغه ایدوب اثر قالماسق اوزره
 پاککنمکدر .
 خلایه دخولده صول آباق وخروجه صاغ آباق آتیلور .
 استنجا واستبراده صول ال قوللانیلور .

[۱] (تقوط) خلایه چیقمکدر .

[۲] (تبول) بول ایتمکدر .

وضوء

وضوء - که آبدستر - حدثن طهارتدر . آبدستلی به
(متوضی) ومقابلنه یعنی آبدستی اولیانه میمک ضمی وحانک
سکونی ودالک کسری ایله (محدث) دینوره . حدثن عندالاطلاق
انک اصغری مقصود اولور .

حدثک حکمی اوچ شی اکا حرام اولمقدر: نماز ، طواف ،
مس آیت

بونلرک برینه تثبیت مراد ایتمک آبدست ایچون سیدر .
چونکه آبدستک رکنی ، شرطی ، سببی ، حکمی ، صفتی واردر .
بر ماهیتک جزء ذاتینسه - که او ماهیت آندن وسائرندن
مترکبدر - (رکن) وخارج موقوف علیهنه (شرط) وبلاتأثیر
موصولنه (سبب) وایرمرتبنه (حکم) وفقهاً اولان حالوشانسه
(صفت) تعمیر اولنور [۱] .

آبدستک رکنی فرضلرندن عبارتدر که اوده درتدر : یوز
بیقامق ، اللری دیرسکلره قدر بیقامق ، آیاقلری طویقلره
قدر بیقامق [۲] ، باشک ربغنی مسح ایتمک .

[۱] بونلره (احکام وضعیه) دینور .

[۲] دیرسکلر وطویقلر دخی بیقانور . (بیقامق) صوبی آفتقله
اوله جفتندن صوبی سورتمک یاخود آبدست اعضاسنی یاش بز ویاسونکر ایله
ایصلاقمق کافی دکلدر .